

КОДЕКС УКРАЇНИ ПРО НАДРА

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 1994, № 36, ст.340)

{Вводиться в дію Постановою ВР № 133/94-ВР від 27.07.94, ВВР, 1994, № 36, ст.341}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2120-III від 07.12.2000, ВВР, 2001, № 2-3, ст.10
№ 2665-III від 12.07.2001, ВВР, 2001, № 50, ст.262
№ 2905-III від 20.12.2001, ВВР, 2002, № 12-13, ст.92
№ 380-IV від 26.12.2002, ВВР, 2003, № 10-11, ст.86
№ 762-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 30, ст.247
№ 1025-IV від 09.07.2003, ВВР, 2004, № 5, ст. 22
№ 1344-IV від 27.11.2003, ВВР, 2004, № 17-18, ст.250
№ 1578-IV від 04.03.2004, ВВР, 2004, № 23, ст.324
№ 2285-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 7-8, ст.162
№ 2505-IV від 25.03.2005, ВВР, 2005, № 17, № 18-19, ст.267
№ 3235-IV від 20.12.2005, ВВР, 2006, № 9, № 10-11, ст.96
№ 3370-IV від 19.01.2006, ВВР, 2006, № 22, ст.184
№ 398-V від 30.11.2006, ВВР, 2007, № 3, ст.31
№ 489-V від 19.12.2006, ВВР, 2007, № 7-8, ст.66
№ 107-VI від 28.12.2007, ВВР, 2008, № 5-6, № 7-8, ст.78
№ 309-VI від 03.06.2008, ВВР, 2008, № 27-28, ст.253
№ 1392-VI від 21.05.2009, ВВР, 2009, № 40, ст.578
№ 2154-VI від 27.04.2010, ВВР, 2010, № 22-23, № 24-25, ст.263
№ 2457-VI від 08.07.2010, ВВР, 2010, № 48, ст.564
№ 2562-VI від 23.09.2010, ВВР, 2011, № 6, ст.47}

{Додатково див. Рішення Конституційного Суду № 22-рп/2010 від 30.11.2010}

{Із змінами, внесеними згідно із Законами

№ 2756-VI від 02.12.2010, ВВР, 2011, № 23, ст.160
№ 2774-VI від 03.12.2010, ВВР, 2011, № 22, ст.151
№ 2849-VI від 22.12.2010, ВВР, 2011, № 27, ст.232
№ 2856-VI від 23.12.2010, ВВР, 2011, № 29, ст.272
№ 3530-VI від 16.06.2011, ВВР, 2012, № 2-3, ст.3
№ 3687-VI від 08.07.2011, ВВР, 2012, № 18, ст.157
№ 3959-VI від 21.10.2011, ВВР, 2012, № 23, ст.230
№ 4650-VI від 12.04.2012, ВВР, 2013, № 8, ст.66
№ 5406-VI від 02.10.2012, ВВР, 2013, № 41, ст.551
№ 5456-VI від 16.10.2012, ВВР, 2013, № 46, ст.640 - зміни набирають чинності з 18.11.2012, крім положень, які стосуються передачі повноважень від територіальних органів центрального органу виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері охорони навколишнього природного середовища, обласним, Київській, Севастопольській міським державним адміністраціям, органам виконавчої

влади Автономної Республіки Крим, які набирають чинності з 18.05.2013 - див. пункт 1 розділу II Закону № 5456-VI від 16.10.2012;
№ 1193-VII від 09.04.2014, ВВР, 2014, № 23, ст.873
№ 71-VIII від 28.12.2014, ВВР, 2015, № 7-8, № 9, ст.55
№ 521-VIII від 16.06.2015, ВВР, 2015, № 32, ст.307
№ 867-VIII від 08.12.2015, ВВР, 2016, № 4, ст.40
№ 2059-VIII від 23.05.2017, ВВР, 2017, № 29, ст.315}

{У тексті Кодексу слова "Державний комітет України по геології і використанню надр" в усіх відмінках замінено словами "спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з геологічного вивчення та забезпечення раціонального використання надр" у відповідному відмінку № 1578-IV від 04.03.2004}

{У тексті Кодексу слово "(ліцензія)" в усіх відмінках і числах виключено згідно із Законом № 3370-IV від 19.01.2006}

{У тексті Кодексу слова "Верховна Рада Республіки Крим" в усіх відмінках замінити словами "Верховна Рада Автономної Республіки Крим" у відповідному відмінку згідно із Законом № 3530-VI від 16.06.2011}

{У тексті Кодексу: слова "спеціально уповноважений центральний орган виконавчої влади з геологічного вивчення та забезпечення раціонального використання надр" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр" у відповідному відмінку; слова "Державний комітет України по нагляду за охороною праці" в усіх відмінках замінено словами "центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері охорони праці" у відповідному відмінку; слова "Ради народних депутатів" в усіх відмінках замінено словом "ради" у відповідному відмінку; слова "органи державної виконавчої влади", "спеціально уповноважені органи державної виконавчої влади" в усіх відмінках замінено словами "органи виконавчої влади" у відповідному відмінку; слова "органи виконавчої влади на місцях" в усіх відмінках замінено словами "місцеві органи виконавчої влади" у відповідному відмінку; слова "іноземні юридичні особи та громадяни", "іноземні юридичні особи і громадяни" в усіх відмінках замінено словами "іноземці та особи без громадянства, іноземні юридичні особи" у відповідному відмінку згідно із Законом № 5456-VI від 16.10.2012}

Розділ І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

ГЛАВА 1. ОСНОВНІ ПОЛОЖЕННЯ

Стаття 1. Поняття про надра

Надра - це частина земної кори, що розташована під поверхнею суші та дном водоймищ і простягається до глибин, доступних для геологічного вивчення та освоєння.

Стаття 2. Завдання Кодексу України про надра

Завданням Кодексу України про надра є регулювання гірничих відносин з метою забезпечення раціонального, комплексного використання надр для задоволення потреб у мінеральній сировині та інших потреб суспільного виробництва, охорони надр, гарантування при користуванні надрами безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища, а також охорона прав і законних інтересів підприємств, установ, організацій та громадян.

Стаття 3. Законодавство про надра

Гірничі відносини в Україні регулюються Конституцією України, Законом України "Про охорону навколишнього природного середовища", цим Кодексом та іншими актами законодавства України, що видаються відповідно до них.

Особливості користування надрами під час виконання угоди про розподіл продукції, у тому числі пов'язані з наданням, передачею, обмеженням, тимчасовою заборорою (зупиненням) та припиненням права користування надрами, а також з правовим оформленням таких відносин, регулюються Законом України "Про угоди про розподіл продукції".

{Статтю 3 доповнено новою частиною згідно із Законом № 2562-VI від 23.09.2010}

Земельні, лісові та водні відносини регулюються відповідним законодавством України.

Стаття 3¹. Особливості застосування норм цього Кодексу

Якщо законами про користування нафтогазоносними надрами, зокрема Законом України "Про газ (метан) вугільних родовищ" та Законом України "Про угоди про розподіл продукції", встановлені інші норми, ніж ті, що передбачені у цьому Кодексі, то застосовуються норми цих законів.

{Закон доповнено статтею 3¹ згідно із Законом № 1578-IV від 04.03.2004; текст статті в редакції Законів № 1392-VI від 21.05.2009, № 2562-VI від 23.09.2010}

Стаття 4. Власність на надра

Надра є виключною власністю Українського народу і надаються тільки у користування. Угоди або дії, які в прямій або прихованій формі порушують право власності Українського народу на надра, є недійсними. Український народ здійснює право власності на надра через Верховну Раду України, Верховну Раду Автономної Республіки Крим і місцеві ради.

{Частина перша статті 4 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5456-VI від 16.10.2012}

Окремі повноваження щодо розпорядження надрами законодавством України можуть надаватися відповідним органам виконавчої влади.

Стаття 5. Державний фонд надр та державний фонд родовищ корисних копалин

Державний фонд надр включає як ділянки надр, що використовуються, так і ділянки надр, не залучені до використання, в тому числі континентального шельфу і виключної (морської) економічної зони.

Родовища корисних копалин - це нагромадження мінеральних речовин в надрах, на поверхні землі, в джерелах вод та газів, на дні водоймищ, які за кількістю, якістю та умовами залягання є придатними для промислового використання.

Техногенні родовища корисних копалин - це місця, де накопичилися відходи видобутку, збагачення та переробки мінеральної сировини, запаси яких оцінені і мають промислове значення. Такі родовища можуть виникнути також внаслідок втрат при зберіганні, транспортуванні та використанні продуктів переробки мінеральної сировини.

Усі родовища корисних копалин, у тому числі техногенні, з запасами, оціненими як промислові, становлять Державний фонд родовищ корисних копалин, а всі попередньо оцінені родовища корисних копалин - резерв цього фонду.

Державний фонд родовищ корисних копалин є частиною державного фонду надр.

Державний фонд родовищ корисних копалин та резерв цього фонду формується центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері геологічного вивчення та раціонального використання надр.

{Частина шоста статті 5 із змінами, внесеними згідно із Законом № 5456-VI від 16.10.2012}

PAGE INTENTIONALLY LEFT BLANK

TRANSLATION**CODE OF UKRAINE
ON THE SUBSOIL**

(Ukrainian Parliament Bulletin (UPB), 1994, No. 36, Title 340)

{ Promulgated by Ukrainian Parliament Decree No. 133/94-VR of July 27, 1994, UPB, No. 36, Title 341 }

{As amended by Laws

No. 2120-III of Dec 7, 2000, UPB, 2001, no. 2–3, Title 10;
No. 2665-III of Jul 12, 2001, UPB, 2001, No. 50, Title 262;
No. 2905-III of Dec 20, 2001, UPB, 2002, No. 12–13, Title 92;
No. 380-IV of Dec 26, 2002, UPB, 2003, No. 10–11, Title 86;
No. 762-IV of May 15, 2003, UPB, 2003, No. 30, Title 247;
No. 1025-IV of Jul 9, 2003, UPB, 2004, No. 5, Title 22
No. 1344-IV of Nov 27, 2003, UPB, 2004, No. 17-18, Title 250;
No. 1578-IV of Mar 4, 2004, UPB, 2004, No. 23, Title 324;
No. 2285-IV of Dec 23, 2004, UPB, 2005, No. 7-8, Title 162;
No. 2505-IV of Mar 25, 2005, UPB, 2005, No. 17, No. 18-19, Title 267;
No. 3235-IV of Dec 20, 2005, UPB, 2006, No. 9, No. 10-11, Title 96;
No. 3370-IV of Jan 19, 2006, UPB, 2006, No. 22, Title 184;
No. 398-V of Nov 30, 2006, UPB, 2007, No. 3, Title 31
No. 489-V of Dec 19, 2006, UPB, 2007, No. 7-8, Title 66;
No. 107-VI of Dec 28, 2007, UPB, 2008, No. 5–6, No. 7–8, Title 78;
No. 309-VI of Jun 3, 2008, UPB, 2008, No. 27–28, Title 253;
No. 1392-VI of May 21, 2009, UPB, 2009, No. 40, Title 578;
No. 2154-VI of Apr 27, 2010, UPB, 2010, No. 22–23, No. 24–25, Title 263;
No. 2457-VI of Jul 8, 2010, UPB, 2010, No. 48, Title 564;
No. 2562-VI of Sep 23, 2010, UPB, 2011, No. 6, Title 47}

{Also see Constitutional Court Ruling No. 22-rp/2010 of Nov 30, 2010}

{As amended by Laws

No. 2756-VI of Dec 2, 2010, UPB, 2011, No. 23, Title 160
No. 2774-VI of Dec 3, 2010, UPB, 2011, No. 22, Title 151
No. 2849-VI of Dec 22, 2010, UPB, 2011, No. 27, Title 232
No. 2856-VI of Dec 23, 2010, UPB, 2011, No. 29, Title 272
No. 3530-VI of Jun 16, 2011, UPB, 2012, No. 2-3, Title 3
No. 3687-VI of Jul 8, 2011, UPB, 2012, No. 18, Title 157
No. 3959-VI of Oct 21, 2011, UPB, 2012, No. 23, Title 230
No. 4650-VI of Apr 12, 2012, UPB, 2013, No. 8, Title 66
No. 5406-VI of Oct 2, 2012, UPB, 2013, No. 41, Title 551
No. 5456-VI of Oct 16, 2012, UPB, 2013, No. 46, Title 640—amendments enter into force as of Nov 18, 2012, except for the provisions relating to transfer of power from the territorial bodies of the central executive-branch government agency shaping and implementing public policy on environmental protection to the oblast, Kyiv, and Sevastopol Local State Administrations and the executive-branch bodies

TRANSLATION

of the government of the Autonomous Republic of Crimea, which enter into force as of May 18, 2013— see Clause 1 Section II of Law No. 5456-VI of Oct 16, 2012;
No. 1193-VII of Apr 09, 2014, UPB, 2014, No. 23, Title 873;
No. 71 -VIII of Dec 28, 2014, UPB, 2015, No. 7-8, No. 9, Title 55;
No. 521-VIII of Jun 16, 2015, UPB, 2015, No. 32, Title 307;
No. 867-VIII of Dec 08, 2015, UPB, 2016, No. 4, Title 40;
No. 2059-VIII of May 23, 2017, UPB, 2017, No. 29, Title 315}

{Throughout the text of the Code, the words "Ukrainian State Committee for Geology and Subsoil Use" shall be replaced by the words "specially authorized central executive branch body for geological study and ensuring rational subsoil use" in the appropriate grammatical cases No. 1578-IV of Mar 4, 2004}

{The word "license" in all grammatical cases and numbers is deleted throughout the text of the Code per Law № 3370-IV of Jan 19, 2006 }

{Throughout the text of the Code, the words "Parliament of the Republic of Crimea" shall be replaced by the words "Parliament of the Autonomous Republic of Crimea" in the appropriate grammatical cases per Law No. 3530-VI of Jun 16, 2011}

{Throughout the text of the Code, the words "specially authorized central executive branch body a geological study and ensuring rational subsoil use" shall be replaced by the words "specially authorized central executive branch body for geological study and ensuring rational subsoil use" in the appropriate grammatical cases; the words "Ukrainian State Committee for Occupational Safety" shall be replaced by the words "central executive-branch government agency implementing public policy on occupational safety" in the appropriate grammatical cases; the words "Parliament of People's Deputies" shall be replaced by "Parliament" in the appropriate grammatical cases; the words "state executive-branch bodies" and "specially authorized executive-branch bodies" shall be replaced by the words "executive-branch bodies" in the appropriate grammatical cases; the words "executive-branch bodies at the local level" shall be replaced by the words "local executive-branch bodies" in the appropriate grammatical cases; the words "foreign legal entities and citizens" and "foreign legal entities and citizens" [with a different Ukrainian word for "and"] shall be replaced by words "foreigners, stateless persons, and foreign legal entities" in the appropriate grammatical cases per Law No.5456-VI of Oct 16, 2012}

Section I. GENERAL PROVISIONS

CHAPTER 1 BASIC PROVISIONS

Article 1. Concept of subsoil

The subsoil is that part of the earth's crust which is located below the surface of the Earth and beneath water bodies and extends down to depths accessible for geological study and development.

Article 2 Purpose of Subsoil Code of Ukraine

The purpose of the Subsoil Code of Ukraine is to govern relations in the field of mining to ensure rational, comprehensive use of the subsoil to meet needs for raw materials and other production; to protect the subsoil; to guarantee the safety of persons, property, and the environment during subsoil use; and to protect the rights and lawful interests of enterprises, institutions, organizations, and citizens.

Article 3. Laws relating to the subsoil

Mining relations in Ukraine are governed by the Constitution of Ukraine, the Ukrainian law *On Environmental Protection*, this Code, and other Ukrainian legislative acts issued pursuant to the former acts.

TRANSLATION

The special considerations of mining for subsurface resources under a production sharing agreement, including those relating to the granting, assignment, and temporary suspension (discontinuation) or termination of the right to mine for subsurface resources and the legal formalization of such relations shall be governed by the Law of Ukraine On Production Sharing Agreements.

{New part added to Article 3 per Law No. 2562-VI of Sep 23, 2010}

All land, forest, and water relationships shall be governed by the appropriate Ukrainian legislation.

Article 3.1. Special considerations for implementation of the standards in this Code

If laws on the use of oil-and gas-bearing reservoirs, specifically, the Ukrainian law On Coalbed Gas (Methane) and the Ukrainian Law on Production Sharing Agreements, contain any provisions that conflict with this Code, the provisions of the respective laws shall prevail.

{Article 3.1 added to Law per Law No. 1578-IV of Mar 4, 2004; text of Article is per Law Nos. 1392-VI of May 21, 2009 and 2562-VI of Sep 23, 2010}

Article 4. Title to Subsoil

The subsoil is exclusively the property of the people of Ukraine and can only be leased for use. Any agreements or actions that directly or indirectly interfere with the ownership rights of the Ukrainian people in the subsoil shall be invalid. The people of Ukraine exercise their right of ownership with respect to the subsoil via the Parliament of Ukraine, the Parliament of the Republic of Crimea, and local councils.

{Part 1 of Article 4 includes amendments introduced by Law No. 5456-VI of Oct 16, 2012}

Ukrainian legislation may give executive-branch bodies certain powers with respect to disposition of subsoil resources.

[...]